

Occitània mèdica

pel Dr. Leandre Cervera

Tornant de Perpinyà⁽¹⁾

Quan l'any 1913 uns metges barcelonins tingueren la feliç idea d'organitzar el I Congrés de Metges de Llengua Catalana, fou iniciada una de les obres més eficients per a arribar a la concreció d'aquella Catalunya integral que ha estat el somni dels patriotes al marge de les diferenciacions polítiques.

D'aquell congrés històric que presidí el Dr. Faragas i que assolí un èxit remarcable, en nasqué l'Associació General de Metges de Llengua Catalana, entitat que havia de tenir cura de l'organització bianual de congressos com aquell, i a l'ensens seria encarregada d'una tasca constant a favor de la catalanització de la vida mèdica nostrada en tots els seus aspectes, des de la manifestació verbal fins a l'escripta, des de la tarja de visita, la recepta i el rètol anunciador, fins el llibret, la revista i el llibre. També l'Associació tindria cura de valorar la bibliografia catalana i de difondre, fins a universalitzar-les, les obres produïdes pels prestigis que Catalunya ha donat al món de la Clínica i de l'Experimentació.

Del 1913 ençà, si fem excepció d'aquells set anys oprobiosos que una dictadura féu emmudir totes les nostres manifestacions de l'esperit, l'Associació General de Metges de Llengua Catalana anà fent la seva tasca amb l'entusiasta col·laboració de tot l'estament mèdic català. Així l'any 1917 es celebrà el II Congrés a Barcelona, sota la presidència del Dr. Freixas i s'inicià la recollida de la bibliografia mèdica catalana, el primer volum de la qual aparegué tot seguit; el 1919 tingué lloc el III a Tarragona, presidit pel Dr. J. M. Roca; l'any 1921, la IV reunió es celebrà a Girona sota la presidència del Dr. Pascual; el 1923, la solemnitat correspongué a Lleida i fou presidit pel Dr. Tarruella; l'any 1930, el despertar dels 7 anys de malson dictatorial, el VI Congrés es reuní a Barcelona sota la presidència del Dr. Pi Sunyer; el 1932, l'Associació, sota la presidència del Dr. Ribas, fa el primer assaig d'expansió més enllà dels límits estrets de la Catalunya estricta i porta el VII Congrés a Palma de Mallorca; l'any 1934, és novament Barcelona l'encarregada d'acollir els met-

ges en llur reunió bianual, aquesta vegada sota la presidència del Dr. Puig i Sais. Finalment, ara venim de cloure a Perpinyà, presidits pel Dr. Puig i Sureda, el nostre IX Congrés.

El Congrés de Perpinyà representa en la ruta empresa vers el nostre retrobament la consecució d'un dels més cobejats objectius.

Quan el comitè directiu de l'Associació decidí la celebració d'aquesta reunió novena a la capital del Rosselló, foren moltes les veus d'alerta de bons amics que volien evitar-nos la posició difícil d'un fracàs. «*Es una utopia*», *ens deien*, «*al Rosselló no hi ha res a fer*», «*renuncieu a la prova temerària*». Però el comitè de l'Associació no es deixà convèncer i seguí dreturer el camí proposat, car d'una banda existia el fet objectiu d'un convit que ens havia fet el comitè directiu del Sindicat de Metges dels Pirineus Orientals, d'altra banda, hom podia comptar amb el suport d'un gran nombre de personalitats mèdiques de la Catalunya ultrapirenaica i de les terres de llengua occitana; col·laboradors assidus i ben estimats de les nostres publicacions *mèdiques en català*, *Monografies Mèdiques* i *LA MEDICINA CATALANA*.

El Dr. Puig Sureda, en la seva allocució des d'aquest micròfon, ja us féu un esbós de l'abast ambiciós del Congrés projectat. Em plau, ara, a mi, donar-vos compte dels resultats i vaig a intentar de fer-ho abreujadament.

El Congrés de Perpinyà ha estat un èxit rotund en tots els aspectes: *Des del punt de vista científic*, la qualitat de les ponències discutides ha estat de primer ordre i, malgrat que la vaga de les Arts Gràfiques impedí de repartir el volum a temps, la discussió de cada tema ha estat plena d'interès. Ultra aquesta aportació oficial sobre reumatisme, sobre quists hidatídics i sobre diagnòstic precoç de tumors cerebrals, que han estat els temes oficials, cal remarcar d'una manera especialíssima una comunicació del Prof. Lamarque, de Montpeller, que representa una d'aquelles troballes de les quals la fortuna ens reserva el goig de copsar-ne una cada 50 anys. El Dr. Lamarque ha dedicat al Congrés de Perpinyà les primícies d'una tècnica formidable que, mitjançant l'ús dels raigs X, revo-

(1) Parlament des del micròfon de Radio-Barcelona. Emissió de «*La Mitja hora de l'Estudiant*». 5 juliol-1936.

lucionarà els conceptes que fins avui tenem sobre histologia i sobre anatomia patològica.

Quant a concurrència, cal remarcar que les xifres d'inscripció de metges rossellonesos i occitans han sobrepassat tots els càlculs, tant en quantitat com en qualitat. Uns quants noms de congressistes ho confirmaran: Profs. Soula, Garipuy, Sendrail, Bui-gnard, Mériel, Nanta, i Calvet, de Tolosa; Profs. Portmann i Sabrazès, de Bordeus; Prof. Lamarque, Rimbaud, Giraud, de Montpeller. Les sessions han estat fortament concorregudes i en elles les discus-sions s'han produït amb un gran to. Un vell metge perpinyanenc ens deia amb els ulls humits, en sortir d'una d'aquestes vetllades: «Com m'eixemoreix el cor l'espectacle d'aquesta munior de jovent que heu portat de Barcelona, tots parlant en català i tots discutint sàviament amb els mestres redactors de les ponències». «Certament m'heu donat la prova més eloqüent de la realitat del nostre poble».

La vila de Perpinyà s'enflocà amb totes els gales per tal que ens adonéssim de la joia que sentia en associar-se a la nostra festa. La sala de les grans solemnitats perpinyanques, dedicada al genial Aragó, fou destinada a donar acolliment a l'acte inaugural. Com feia bo de veure-la curulla de públic simpatitzant i fervorós!... Quina emoció més pregona quan els aplaudiments subratllaren la pa-raula del nostre president Dr. Puig Sureda, quan, entre les meravelles del seu discurs, digué: «Ve-nim, simplement, germans rossellonesos, a recor-dar-vos que la ciència i l'esperit humà es posen de dol cada vegada que es mor una llengua; procureu, doncs, que la vitalitat de la vostra sia prou gran perquè en les mil facetes que reflecteixen el progrés, no hi manqui mai la que porta el segell de la vostra personalitat.»

El president del comitè local perpinyanenc i re-presentant del municipi, Dr. Boudru, el president del Sindicat mèdic rossellonès, Dr. Witver, i el se-cretari perpinyanenc, Dr. Baillat, feren discursos d'afirmació catalanista adequats al fet del Congrés, les tasques del qual anaven a desenvolupar-se d'acord amb l'exposició de projectes de treball que el nostre modèlic secretari, Dr. Salvador Vives, en

qualitat de secretari general, exposà en una bella memòria.

Finalment, el Govern de Catalunya, per boca del Conseller de Sanitat, Dr. Corachan, ratificà la seva ofrena de suport a l'obra dels congressos de metges de parla catalana, aglutinant preciosa dels germans d'una i d'altra banda del Pireneu, del Continent i de les Illes.

El Congrés de Perpinyà, al qual s'han volgut associar als metges de parla occitana, atrets per l'afinitat del català, ens permet de formular unes conclusions d'ordre pràctic. D'ell, en efecte, deriva una prova més a favor de la gran força aglutina-dora del català entre els pobles que cobreixen la zona geogràfica de la gran Catalunya. En l'expe-riència fornida pel congrés de Perpinyà ens veiem amb cor de defensar la conveniència d'organitzar la política de recatalanització a base d'agrupacions gremials o professionals, per compte de seguir, com ara, la tècnica de tipus totalitari, motivadora de recels i de suspicàcies i, tanmateix, ben migrada de resultats.

Si l'exemple dels metges de totes les terres de parla catalana fos imitat pels arquitectes, els en-ginyers, els farmacèutics, els mestres i, en general, per totes les professions, no és pas gens difícil d'imaginar que molt aviat el vincle biològic de la llengua i de la raça hauria obrat el miracle de la unitat, que les conveniències dels polítics han des-truït amb finalitats imperialistes o colonitzadores. El nostre Congrés vinent tindrà lloc a la ciutat del Túria d'ací a dos anys i coincidirà amb les festes que València prepara per a celebrar una efemèride que ens és ben cara per tal com va unida amb la història d'aquell gran rei que fou Jaume el Conqueridor. El gran èxit de Perpinyà ens fa creure que, l'any 1938, quan ens trobem abraçats amb els germans de València, de Mallorca i del Rosselló al peu del monument a les llibertats va-lencianes que s'alçarà a Xàtiva, a la manera d'un crit de resurrecció, es farà més comprensible als nostres, i també als altres, la vastitud de les ter-res de parla catalana, i més objectiva i més vi-brant que mai la força de l'ànima del nostre verb nacional.

En el número vinent **LA MEDICINA CATALANA**, fidel als dictats del seu lema, es consagrarà una part important del seu text al **IX.è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana**, la magna reunió biennal que enguany ha estat celebrada a la capital del Rosselló • Completaran l'índex d'aquell número, entre altres treballs, un comentari del PROFESSOR CAMIL SOULA de Tolosa de Llenguadoc, titulat «*La lliçó de Perpinyà*», i la comunicació del PROFESSOR LAMARQUE de Montpeller, «*La historadiografia*», que tanta impressió produí en ésser desenvolupada pel seu autor i que ha estat considerada com una de les notes més rellevants del darrer Congrés.